

Mao'nun Uzatılmış Savaş Doktrini Üzerinden PKK Terör Örgütü'nün Stratejisi

*The Strategy of the PKK Terrorist Organization
Through Mao's Doctrine of Protracted War*

Bora İYİAT

(Öğr. Gör. Amasya Üniversitesi, Merzifon Meslek Yüksekokulu, Gazetecilik ve Habercilik Bölümü
ORCID: 0000-0001-9656-0915, email: bora.iyiat@gmail.com.)

Öz

Terör, tarihi çok eskiye dayansa dahi literatüre kavram olarak Fransız İhtilali'nin ardından karşımıza çıkar. İhtilalin ardından jakobenlerin temsil ettiği idare tarafından halkın üzerinde etkili kontrol sağlamak için yürüttüğü sert rejim sürecine "terör dönemi" denmiştir. Terör, eski fakat kendisini en iyi şekilde güncelleyebilen bir kavramdır. Bu anlamda modern terör örgütleri benzer yapısal özellikleri, stratejileri ve biçimleri taklit eden, öğrenen bir yapıya sahiptir. Bu çalışma, ülkemizin en önemli terör sorunu olan PKK terör örgütünün geçmiş benzer isyanlar tecrübesi üzerinden, klasik gerilla harbi metodolojisine dönüşümü, benzerlikleri ve uygulanma biçimini Maoçu savaş doktrini üzerinden değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Terör, PKK, Asimetrik Savaş, Mao, Strateji

Abstract

Even though terrorism dates back to a very long time, it appears in the literature as a concept after the French Revolution. After the Revolution, the harsh regime process carried out by the administration represented by the Jacobins to ensure effective control over the people was called the "terror period". Terrorism is an old concept that can update itself in the best way. In this sense, modern terrorist organisations have a learning structure that imitates similar structural features, strategies and forms. This study has been prepared to evaluate the transformation of the PKK terrorist organisation, which is the most important terrorist problem of our country, into the classical guerrilla warfare methodology, its similarities and the way it is applied through the Maoist war doctrine, based on the experience of similar insurgencies in the past.

Keywords: Terror, PKK, Asymmetric Warfare, Mao, Strategy

Makale Türü / Article Type Araştırma Makalesi/Research Article	Başvuru Tarihi / Submitted 08.04.2024	Kabul Tarihi / Accepted 26.07.2024
Bu makaleye atf için / To cite this article İyiat, B. (2024). Mao'nun Uzatılmış Savaş Doktrini Üzerinden PKK Terör Örgütü'nün Stratejisi. <i>Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi</i> , Erken Görünüm (Online First), 14.08.2024, 1-14.		

Giriş

Uluslararası güvelik aktörleri arasında yer bulan Terörizm; kavramsal olarak bakıldığında, bilimsel yazına girişinin ilk olarak Fransız İhtilali'nin ilk yıllarına rastladığı görülür. İhtilalin hemen sonrasında kutuplaşan toplumsal katmanlar ve geri dönüş sendromu birleştğinde özellikle kraliyet yanlısı Jirondenler üzerinde Jakobenler tarafından uygulanan hesaplı şiddet dönemi “terör dönemi” olarak isimlendirilmiştir. Ancak tarihsel açıdan ele aldığımızda kavramın uygulama biçimi, ideolojik alt yapısı, sistematik şeklinin Roma dönemine kadar uzandığını görürüz. Söz konusu çağda Roma işgali altında bulunan Filistin topraklarında kurulan Sicarii adlı Yahudi örgüt, Özellikle, işgalci lejyon subaylarına yönelik suikastları gerçekleştirerek, kargaşa ortamında yaptıkları faaliyetlerle isimlerini duyurmuşlardır. Daha sonraları ise günümüzdeki tanımı ile hücre tipi örgütlenmeye sahip bir başka Orta Doğu merkezli Haşşaşiler'de ön planda olan lider kültü ve onun temsil ettiği dini-ideolojik yapıya sıkı sıkıya bağlı yapısıyla günümüzdeki birçok terörist organizasyonun da temelini oluşturmuşlardır (İyiat, 2022: 522).

Her ne kadar modern dünyanın bir temel olgusu olarak bahsedilse dahi, tarihi çok daha geçmişe uzanan terörizm olgusu ve onun insan faktörü olan teröristin kimliğine yönelik hala kesin bir tanım ortaya konulmamış olması neticesinde hem kavramsal hem de hukuki açıdan gri bir saha yaratmaktadır. Bu sorunun çözümü adına özellikle modern çağın başından itibaren farklı açıklamalar yapılmaya çalışılmış ancak bu çalışmalarda da tam bir birlik ortaya konulmamıştır. Bunun temel nedeni ise, söz konusu çalışmaların içeriğinin bir kısmının eylemin metodolojisine, bir kısmının eylemin hedefindeki kişi ya da kişilere bir kısmının da eylemin arkasındaki ideolojik motivasyona odaklanmasıdır (Şimşek, 2016: 320). Bu kavramın belirsizliğini daha net anlayabilmek adına verilecek en güzel örnek ise 1936 ve 1981 yılları arasında geçen toplam 45 yıllık süreçte yapılan çalışmalar neticesinde birbirinden bağımsız 109 farklı terörizm tanımının yapılmış olmasıdır.

Aslında terörizm hangi açıdan tanım ya da yorumlanırsa yorumlansın, ortak noktasının yapılan eylemin sonuçları, etki çevresi ve propaganda ölçeğinin eylem öncesinde çarpan etkisinin hesap edilerek planlanmış ve gerçekleştirilmiş bir şiddet eylemi olmasıdır. Bu noktada gerçekleştirilen veya gerçekleştirilmesi planlanan terör faaliyetinin temel amacının eylem neticesinde öldürülen kişi sayısından çok öte eylemin dehşet etkisinden etkilenen kitlenin büyüklüğüdür. Bu anlayış da eylemin esas gücünün onun duyurulmasından geçmesi anlamına gelmektedir. Böylece amaçlanan kitlelerin ‘dehşete’ kapılması ile birlikte, karamsarlığa düşerek eylemi gerçekleştirenler ve onun ardında bulunan güçlerin arzuladıkları duruma hedefin boyun eğdirilmesinden başka bir yol olmadığını hissetmelerini sağlamaktır. Bu korkunun yaratılmasıyla birlikte kamu otoritesinin zayıf düşürülmesi, toplumun geleceğe yönelik umutlarının yok edilmesi sayesinde mevcut sisteme yönelik olarak bir inançsızlık ortamı oluşması sağlanacaktır (İyiat: 2013: 137). İşte terörizmin hedefine alarak beklediği, ortaya koydukları hesaplı şiddet ile örgütün idealleri karşısında olan devlete sınımsızlığa bağlı olan her bir bireyin düşman olarak tanımlanarak hedef alınacağı duygusu toplumda yerleştirilmektir. Bu sayede hedef toplumun sürekli ve zaman-mekân anlamında belirsiz, Böylece görünmeyen bir düşman tarafından hasım olarak kabul edildiğiniz düşüncesi, toplumun davranış biçimini, hayatı yaşama şeklini negatif yönde etkisi altına alacaktır. Ortaya çıkan kolektif

düşünce biçimi ve duygusal hal, toplumu ayrıştırmanın yanı sıra bireylerin psikolojisinde güvenliklerinin sağlanamadığı hissini tehlikeli biçimde arttırmaktadır. Böylece hem birey hem de toplum için güven tesisinin ana kaynağı olarak kabul edilmesi gereken “Devlet” olgusuna yönelik septik bir düşünce hali oluşur.

Güvenlik ve devlet olgusu birbirinin mütemmim cüzü şeklindedir. Ontolojik bir gerçeklikten doğan, bireysel veya toplumsal kazanımların elde tutulması ve korunması olarak tanımlayabildiğimiz güvenlik Peter Hought’un yorumuyla “Devletin kuruluşunun da maksadıdır” (Özdağ, 2015: 7). Antik Yunan’dan beri devlet kavramı güvenliğin ana teminatı ve bu yönüyle itaat edilmesi gereken bir üst mekanizma olarak kabul edilmiştir. Thomas Hobbes tarafından 1651 yılında yayımlanan Leviathan eserinde, devlet olgusunu tek bir başa sahip fakat mutasyona uğramış pek çok canavarın vücut bulmuş hali, her şeyi yöneten ve tek kudret sahibi olarak tanımlar (Akın, 2021: 106). İnsanoğlu doğası gereği çatışmaya meyillidir. İşte Hobbes’un tarif ettiği bu canavarın varlık sebebi, tematik olarak toplumun kendisini içeriden ve dışarıdan gelecek tehditlerden korumak adına yaptığı bir anlaşmanın tezahürüdür. Üstelik toplumlar bu anlaşmanın karşılığında sahip oldukları en kıymetli varlıkları olan özgürlüklerinin bir kısmını canavarın ayaklarının altına sermeye gönüllü olmuşlardır. Bir başka önemli düşünür olan Hegel ise devleti tarif ederken, Tanrı’nın yeryüzündeki yürüyüşü olarak nitelendirmiş ve bu sebepten dolayı dünya ürünü ancak Tanrısallık taşıyan bu nedenden dolayı da hürmet göstermemiz gerektiğini ifade etmiştir (Hegel, 2003: 279). Antik Yunan çağının önemli filozoflarından olan Aristoteles, bir devlet var aslında doğal bir toplumsallaşma adımı olduğunu ileri sürmüş ve ilave olarak devletsiz bir canlının sosyalleşmenin bir adımı olarak medeniyet konusunda kararlı olan ve erdem, insanlık onuru gibi önemli hasletleri önceleyen tüm toplumların kendileri için en iyisini isteyerek bu fikir etrafında devlet adı verilen kurumsal yapıyı yarattıklarını iddia etmiştir (Erdoğan, 2017: 118). İşte terörün hedefinde insanların zihnindeki bu kutsallık taşıyan, güven kaynağı vardır.

Terörizm ve bir örgütsel organizasyon işidir. Terör örgütleri ise sürekli öğrenen organizasyonlardır ve tamamının ortak özelliği bir ideolojik kökene dayanmasıdır. Bilindiği gibi ideolojiler, günlük politik, sosyal ve akademik yazımda birbirinden ayrı anlamlar içerecek şekilde kullanılan bir kelime olarak karşımıza çıkmaktadır. İdeoloji adıyla tanımladığımız bu fikri alan, terör örgütünün ana dinamiğini oluşturmakta ve hangi ideolojik kodla hareket ederse etsin her terörist organizasyon kendi benimsediği bu fikri alt yapıya uygun olacak strateji belirlemektedir. Bir ideolojik eksene sempatiyle yaklaşan bir bireyin, eli kanlı bir militan haline dönüştüğü süreç, içinde dahil olduğu örgütün anılan ideolojik yaklaşımına dair siyasal eğitimi ile başlar. Bu eğitimde amaçlanan, örgütün beslendiği ideolojik kaynağın, mensuplarına anlatılması, benimsetilmesi ve kesin bir biçimde inandırılmasıdır. Teröristin örgüte bağlılığının tek yolu bu eğitimin başarılı olmasıdır. Modern terörizm tanımında ideolojik temel dört ana dalga üzerinden tanımlanmaktadır. Bunlar; anarşist dalga, sömürge karşıtı dalga, yeni sol dalga ve dini dalga biçimindedir.

Birinci dalga olarak isimlendirdiğimiz anarşist dalga; kendi düşünce sistematigi içinde devletin ortadan kaldırılarak, bireyi önceleyen ademi merkeziliği ve en üstün otorite olarak kabul ettikleri Tanrı kavramı ve ondan kaynaklı dinlerin tümünü ret ederek, ateizmi savunmuşlardır. Bu noktada ilk düşman olarak gördükleri devlet organizmasının yıkılması ana hedefleri olmuştur. Bu noktada fikirlerinin propagandasının ancak eylemler

yoluyla yapacakları inancını taşımışlardır. Hem propagandalarını daha geniş kitlelere ulaştırmak hem de devleti yıkmamanın tek yolunun ise ancak terörizm ile mümkün olabileceğine inanmışlar ve küçük hücreler şeklinde örgütlenmişlerdir (Martin, 2017: 57).

İkinci dalga olarak tanımlanan sömürge karşıtı dalga; emperyalizm çağının pik noktasında patlak veren İlk kitlesel büyük savaş olan 1. Dünya Savaşı'nın ardından, ABD Başkanı Woodrow Wilson tarafından ortaya atılan idealizm temelli self determinasyon ilkesinin uygulamaya konulması ulus devletler ve imparatorluklar üzerinde küresel bir çözülme sürecini başlattı. Bu yeni durum bir yandan Avrupa toprakları üzerinde yeni yeni devletler ve Avrupa dışında da diasporalar anlamına geliyordu. Örneğin 1922 yılında aynı temelde beslenen IRA (İrlanda Cumhuriyet Ordusu) terör örgütü bir İrlanda devleti yarattı. Bundan cesaret alan terörist gruplar ikinci büyük savaşın sona ermesini de fırsat bilerek; İsrail, Kıbrıs, Yemen, Cezayir gibi yeni devletlerin kuruluş sürecini başlattılar. Eylem tarzı olarak benimsedikleri taktik devlet kademesinde görev yapan yöneticiler yerine kolluk kuvvetleri ve onların yakınlarına yönelik suikast ve saldırılar biçiminde olacaktı. Bu sayede kendilerine daha iyi ve anlamlı bir imaj katmayı amaçlamışlar, üstelik terörist kelimesinin verdiği olumsuz anlama karşı bir strateji geliştirerek, devleti esas terörü uygulayan aktörler halinde ifade ederken, kendilerini de “özgürlük savaşçıları” olarak tanımlayacaklardı (Bayer, 2007: 9).

Anarşizm ve sömürge karşıtı dalgalardan sonra üçüncü dalga olarak tanımlanan terörizm türü yeni sol dalga olarak adlandırılmaktadır. Soğuk savaş adı verilen çift kutuplu dünya düzeni içerisinde özellikle 1960'lı yılların ardından küresel olarak tüm dünyada şiddet ve başkaldırı hareketlerinin artışı ile birlikte özellikle SSCB'nin devrim ihracıyla Avrupa'nın özellikle doğusunda ve Amerika kıtasının güneyinde yayılan Marksist ve Leninist ideoloji, benzer şekilde Çin'de yükselen Maocu felsefe etkisiyle yaşanan siyasal dönüşümü, Bolivya'da isyancı Che'nin öldürülmesi, Vietnam Savaşı ve Avrupa'da yaşanan öğrenci olayları söz konusu faaliyetlere önemli bir ivme ve ideolojik temel kazandırmıştır (Avcı: 2019: 142). İdeallerinin içindeki ütopya sayesinde özellikle de gençler üzerinde hissettiren komünist ideolojinin özünde bulunan sınırların ortadan kalktığı, sınıf farklarının olmadığı ve bu sayede tam anlamıyla eşit bir toplum yaratılacağı fikri, ekonomik eşitsizliklerin arttığı anılan tarihler, büyük şehirlerde gettolaşmanın ve sınıfsal eşitsizliklerin belirgin hale gelmesi neticesinde daha da taraftar kazanmış, devrime ulaşmanın yolunun silahlı mücadele ile var olabileceği anlayışı bunu amaçlayan grupları birkaç istisna dışında terörizme yönelmiştir (Demir, 2009: 59). Söz konusu dalga içerisinde bir önemli detay da terörist organizasyonlarda kadın varlığının daha fazla hissedilir olmasıdır. Aşırı sol politik anlayışın sağlamış olduğu cinsiyet eşitliğinin etkisiyle çatışma sahasında daha sıklıkla varlıklarını göstermeye başlayan kadın teröristler; gerilla savaşlarından, intihar bombacılığına birçok alanda yer almış ve saldırıların doğrudan gerçekleştiricisi olmuşlardır (Ekiz, 2020: 557).

Terörizmin dördüncü dalgası temelinde günümüzde etkisi belki de en fazla görülen terörizm çeşididir. Anılan terör grupları dini kendisi için bir ideolojik eksen olarak kabul ederek eylemlerini Tanrı buyruğu gibi sözde meşru bir zemine oturtmaya çalışırlar. Aslında din-siyaset ve ideoloji ilişkisi sadece çağımızın eseri bir normatif durum değildir. Çağlar boyunca din gerçekliği toplumların yaşayış biçimlerinin belirlenmesinde birincil sırada yer alarak, birbirinden farklı yaşayışlarına rağmen tamamı temelinde iyiler-kötüler arasında gerçekleşecek bir karar verme süreci ve bunun mücadelesi üzerine kurulmuştur

(Şöhret, 2021: 515). Dinin araç haline getirilerek, terör odaklı bir duruma dönüşmesi paradoksal bir durum olarak algılansa dahi anılan sahanın sıklıkla tercih edilmesinin temel nedeni olgunun temelini oluşturan kutsallık, dinin skolastik tarafı ve bu yönüyle bireyleri istediği gibi yönlendirmesi ile birlikte yukarıda bahsettiğimiz iyi ile kötünün arasındaki mücadelenin içinde iyi tarafta yer almanın ve bunu eylemle şiddete dayanarak da olsa desteklemenin neticesinde hak edilecek manevi ödüllerin davayı sözde haklı kılmadır. Bu hal bir motivasyon kaynağı olarak bireylerin örgüte katılımları ve organizasyonun sürekliliği konusunda önemli bir psikolojik alt yapı sağlamaktadır (Şöhret, 2021: 516). Yapısal olarak detaylı bir inceleme yaptığımızda bağımsız bir terör dalgası içinde yer almasına rağmen dini tandanslı bu tip terörist grupların demografik yapıları anlamında dini kimliklerin, etnik kimliklerle bir arada olduğunu görülmektedir. Bu anlamda sadece modern terörizm olgusu ile birlikte eski durum regule halde dönüşerek özellikle bir din devleti kurma şeklinde ortaya çıkmak ya da Tamil Kaplanları gibi anılan amaç karşısında olmak şeklinde diğerlerinden farklılaşmaktadır.

Bu noktada çalışmamızın ana konusunu teşkil eden PKK terör örgütüne geçmeden önce onun stratejik ve taktik eksende kendisi için örnek aldığı ve arasında özellikle demografik kaynak noktasında benzerlikler taşıyan Maoçu savaş doktrinine yakından bakmak faydalı olacaktır.

Mao Zedung ve Çin Halk Savaşı Pratiği

Mao, 1893 yılında Çin-Huan kentinde dünyaya geldi. Doğumuyla birlikte kendisine dönemin ezoterik gelenekleri uyarınca su anlamına gelen “Zedung” adı verildi. Orta sınıf bir çiftçi ailenin çocuğu olan Mao, eğitim alırken babası tarafından eğitimi bırakarak kendisine yardım etmesini istemesi üzerine evi terk edecekti. Kendisi o günlerden bahsederken; *“Sürekli olarak babam ile bir mücadele ve kavga halindeydik. Onun istek ve hatta emirlerine uyup, kendisine itaat ettikçe daha çok dayak yiyordum. Bu durumu bitirmenin tek yolunun isyan olduğunun farkına vardım”* (Short, 2007:43). O gün yaptığı isyan ileride onun kişiliğinin önemli bir parçası haline gelecekti. Mao, eğitimini müteakip, başlarda ticaret, hukuk gibi farklı alanlara yönelse dahi sonuçta yapmak istediği mesleğin öğretmenlik olduğuna karar vermiş ve hayatının tam merkezine yerleşecek olan Marksist fikirlerle, öğretmen okulundayken tanışmıştır (Chang, 2006: 62). Komünizmin etkisi altında kafasında bir devrim fikri oluşmaya başlayan Mao, her ne kadar cahil olarak kabul etse dahi demografik yapısı itibarıyla Çin’de gerçekleştirmeyi planladığı devrimin ancak köylü sınıfı ile gerçekleşeceğini düşünmeye başlamıştır (Short, 2007: 120). Söz konusu tarihlere ülkede iktidarda olan Milliyetçi Parti’nin, Japonya karşısında yürüttüğü teslimiyetçi politikanın sonucunda daha da fütursuzlaşan Japonların “21 Talep” adı verdikleri isteklerine boyun eğilmesi Çin halkı adına utanç günü olarak kabul edilmiştir. Bu gelişmeler neticesinde Çin’de gittikçe azalan prestijinin yarattığı ortam Çin Komünist Partisi için uygun vasat yaratmış, bunu fırsat olarak kabul eden Mao, partinin 1921 yılında gerçekleşen ilk kongresinde Milliyetçi Parti’yi sert bir dille eleştiren bir bildiri ve dergi yayınlamıştır. İlerleyen süreçte de partinin Merkez Komite üyesi olarak, özellikle köylü sorunu üzerine yazılar kaleme alarak, planladığı köylü devrimi için köylülerle düşünsel anlamda bağ kurmayı başarmıştır (Short, 2007: 83). Bu bağın kuruluşunda kuşkusuz en büyük avantajı merkez ve yerel yöneticilerin halka zulmetmesi olmuş, bu durum Mao’nun planladığı isyanın çıkmasını kolaylaştırmıştır. Birkaç küçük isyan başlasa dahi Mao, bu hareketlerin netice vermeyeceğini, yöneticilerin devrilmesi değil, sistemin değişmesinin

tek çare olabileceğini ifade etmiş, model olarak anarşist Marksizm ve Ekim Devrimi'ni model kabul etmiştir (Fengcheng, 2011: 94). Japonların, Milliyetçi Parti'den istediği “Yirmi Bir Talep” nedeniyle yaşanan utanç gününün intikamını almaya dair yemin edilmiş ve çıkarılacak isyanın “gerilla savaşı” şeklinde olacağı kararlaştırılmıştır.

Köylü gerillalar anlayışına dayalı olan Mao'nun savaş stratejisi, Mao önderliğindeki direniş hareketleri hem bu taktik yaklaşımın test edilmesi hem de ölçülebilmesini sağlayacaktır. Söz konusu tarihte ölçek olarak göreceli küçük ancak güçlü bir devlet olan Japonya'yı Çin topraklarından atmak için, o zaman büyük fakat zayıf bir ülke olan Çin, gerilla savaşı taktiklerini etkili bir şekilde kullanarak 1945 yılına kadar savaşmıştır. Bu taktik anlayış geçen süre göz önüne alınarak “uzatılmış savaş stratejisi” olarak da isimlendirmiştir (İyiat, 2017: 193). Üç ana başlık altında topladığımız aşamalı bir taktik anlayış üzerine inşa edilen savaş stratejisi özünde, Mao tarafından merkezi yönetimin etki ve kontrol alanı dışında bulunan kırsal bölgelerde, gerilla güçlerinin eğitim yaptıkları, istirahat ettikleri ve eylemleri için hazırlandıkları kurtarılmış bölgeler teşekkül ettirmek için faaliyet gösterdikleri stratejik savunma, kurtarılmış bölgeleri daha fazla yayararak, düşman kuvvetlerini yıpratma savaşıyla zayıf düşürmek ve ilerleyen zamanda teşkil ettireceğimiz ordu birliklerimiz için gereken silah ve mühimmatı elde etmek için yürütülen stratejik denge safhası ve geleneksel savaş yöntemlerini kullanarak netice alınabilecek bir saldırı ile kentleri ele geçirme şeklinde olan stratejik saldırı aşamalarının toplamıdır (İyiat, 2013: 193). Bu yıpratıcı savaş karşısında Japon birliklerinin konvansiyonel savaş anlayışı ile mücadele etmeye çalışmalarının kendilerini başarıya götürdüğünü bizzat Mao şöyle ifade ediyordu; *“Düşmanımız yanlışlar yaptı. Kızıl Ordu'ya karşı savaşmanın, başka kuvvetlerle mücadelede kullanılanlardan farklı olduğunu anlayamadı. Çeşitli bakımdan üstünlüğüne güvenerek, bizi hafife aldı ve eskiden beri kullandığı savaş yöntemlerine saplanıp kaldı. Her böyle yaptığında yenilgiye uğradı”* (Zedung, 2003: 27). Bu taktik anlayış her ne kadar son safhasında konvansiyonel bir savaş planı izlenimi verse dahi büyük çapta ve cephe savaşına ilişkin eğitim gören düzenli ordular karşısında plansız gibi görülen ve hızlı, dağınık, küçük çaplı birliklerle uygulandığından ve vur-kaç sistemine dayandığından günümüzde asimetrik savaş olarak adlandırılmıştır. Bu stratejinin uygulanmasının bir zorunluluk ve tek kazanma ihtimali olan savaş tipi olabileceğini, koşullar dahilinde yine bizzat Mao şu şekilde ifade ediyordu; *“Çin Devrimci Savaşı'nın başlıca özellikleri şunlar oluyordu; ülkemiz siyasi ve iktisadi açıdan düzensiz bir biçimde gelişmeye çalışan, büyük bir devrimi yapan, yarı-sömürge durumunda olan bir ülke, karşımızda kuvvetli olan bir düşman ve zayıf bir Kızıl Ordu. Bu farklılaştırıcı nitelikler, bizim yürüteceğimiz bu devrimci savaşının idari niteliklerini ortaya çıkartırken diğer yandan da savaşımızın temel stratejik ve taktik ilkelerini belirliyor. Yukarıda yazdığımız nedenlerden ordumuzun süratle büyüyebilmesi ve düşmanımızı çabuk yenebilmemizin imkânsız olduğu neticesi ortaya çıkar. Yani, bu mücadele tarzı tam anlamıyla uzatmalı bir savaş olacaktır ve üstelik iyi idare edilemezse kaybedilebilecektir”* (Zedung, 2003: 28).

Uzatılmış Savaş Stratejisinin ana ilkeleri Mao tarafından ayrıntılı olarak açıklanmış olmakla birlikte, bu stratejide asimetrik etki yaratan husus; düzenli birliklerle genel olarak savunma stratejisi uygularken, inisiyatif sahibi, çevik ve küçük birliklerle, düşmanın cephe hattından uzak birliklerine, zamana yayılmış taarruzlar icra etmek şeklinde formüle edilmişti. Adından da anlaşılacağı üzere, Mao'nun stratejisi, işgal kuvvetlerini önce hızlı

bir zaferden mahrum bırakmak, daha sonra düşmanı uzun süreli bir yıpratma savaşına zorlamaktır. Uzatılmış savaş stratejisinden beklenen sonuç; işgal ordusunun savaşın başlangıcında ümit ettiği sonucu elde edememesi ve yıllarca süren bir savaşın ekonomik ve politik yükü altında ezilmesi, buna karşılık halk arasında işgalciye karşı duyulan nefretin her geçen gün artarak çoğalması sonucunda direniş kuvvetlerinin sürekli güçlenerek, işgal kuvvetleriyle savaşacak bir düzenli ordunun oluşturulmasıydı (İyiat, 2013: 194). Bu savaş tipolojisinde başarılı olmak için Mao'ya göre gerilla birliklerinin bazı taktik özelliklere sahip olması şarttı. Bu özellikler: Gizli ve hızlı hareket etmeleri, düşmana birdenbire saldırmaları ve muharebeyi çabuk sonuçlandırmaları, mevzi savunmasından, gecikme ve ertelemelerden kesinlikle kaçınmaları, küçük birlikler halinde hareket etmeleri, fakat düşmanın zayıf noktalarına darbe vurmaktan önce büyük bir kuvvet oluşturacak şekilde toplanmaları, geniş bir cephe üzerinde bulunan düşmanı küçük birliklerle yapacağı süratli, eş zamanlı ve çoklu darbelerle taciz etmeleri, hedefledikleri başarıyı elde etmek için muharebeye tutuşmalı, eğer durumları uygun değilse, derhal düşmandan uzaklaşmaları, düşmanın birliklerini teker teker ezebilmek için, bir yerde mukim düşman birliğini imha eden gerilla birliği, bir sonraki hedefini imha etmek adına süratle farklı noktaya hareket etmeli, planlama olmadan hareket etmemeli, bir gerilla harekâtı, elden geldiği kadar ayrıntılı bir şekilde planlanmalı ve titizlikle icra edilmeli idi (Zedung, 2003: 33). Kendi ifadelerinden ve saldırı-savunma yöntemlerinden de anlaşılacağı gibi Mao tarafından planlanarak, uygulanan bu asimetrik savaşın özü; sürekli hareket halinde bulunan küçük çaplı birliklerin yapılarını esnek tutmak, mümkün olduğunun en üst seviyesinde sürat içinde hareket etmek, yapılacak saldırıların ise sadece başarı şansının yüksek oranlı olabileceği hedeflere baskın olacak biçimde icrası şeklinde kurgulanmıştır. Mao tarafından doktrine edilen bu harekât tarzının icrasında yürütülen gerilla kuvvetlerinin herhangi bir sahayı düşmandan geri almak gibi bir hedefi olmadığı gibi buldukları bölgeleri gerektiğinde, düşmana terk edilmelidir. Stratejik denge olarak adlandırılan taktik anlayışın ardından hazır olduğunda ulus çapında girişilecek stratejik karşı saldırıyla işgal altındaki topraklar geri alınacaktır. Bu son aşama öncesindeki sürede, geri alınması planlanan ülke topraklarının epeyce büyük bir kesimini elinde bulunduran düşmanın, tüm lojistik faaliyetlerini icra ettiği, fakat kontrol altına almakta zorlanacağı geniş bir geri bölge oluşacaktır. Bu sayede, gerilla güçleri inisiyatifi ele almak için savaş düşman işgali altındaki bu geniş bölgeye yayarak, düşmanın gerisini bir cephe haline getirecek, düşmanı işgal ettiği topraklarda durmadan savaşmak zorunda bırakacaktır. Böylece kentler sırayla kuşatılacak ve top yekûn bir ayaklanma ile son darbe vurulacaktır (İyiat, 2013: 195).

Bu doktrin kendisini sözde işgal altında olduğunu iddia eden, terörist organizasyonlar için bir önemli eğitim kaynağı olmuştur. Bu kaynağı kullanarak, askeri eğitim veren ve sözde komuta kadrosunu anılan konsept çerçevesinde savaşmaya yönlendiren örgütlerden birisi de hiç kuşkusuz bölücü terör örgütü PKK'dır.

Uzatılmış Savaş Konsepti ve PKK Terör Örgütü

Mao'nun savaş konsepti anlamında en çok benzerlik gösteren ve anılan taktikleri eğitimlerinde ve sahada uygulamaya çalışan önemli yasa dışı terör organizasyonlarının başında hiç kuşkusuz etnik bölücü PKK terör örgütü gelmektedir. Söz konusu bölücü örgütü anlayış olarak değerlendirdiğimizde ilk benzerlik, kendi sözde ideolojisi içerisinde gizlidir. PKK terör örgütü, ikinci dalga olarak tanımladığımız ve sözde sömürge karşıtı

eylem yapmak üzere teşekkül etmiş, ideolojik taban olarak Kürt halkının kendi topraklarında işgal altında tutulduğu ve yine Türkiye Cumhuriyeti tarafından sözde sömürüldüğü iddiası ile kendi halkını bilinçlendirmek, Türkiye'nin bölgeyi terk etmesini sağlamak ve anılan sahada ve tüm Kürt nüfusunun yerleşik olduğu alanlarda sözde Büyük Kürdistanı kurmayı amaçlamaktadır (Yılmaz, 2007: 46).

Kürtçülük ideali aslında cumhuriyet ile birlikte ortaya çıkmamış aksine, ondan çok daha öncelere dayanan ve özellikle Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde görülmeye başlayan bir siyasal tezdir. Cumhuriyetin ilanı ile birlikte yeni bir cumhuriyetin ulus devlet olarak şekillenmesi neticesinde Osmanlı'nın son döneminde faaliyet gösteren ve aynı sözde ideale sahip örgütler genellikle bir isyanın tertipleycisi olan ve kati amacı bağımsız bir Kürdistan olan siyasi teşekküller iken, Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarından 1961 yılına kadar görülen Kürtçülük hareketlerinde tek başına bir teşekkül edecek bir sözde Kürdistan yaratma düşüncesine rastlanmamış ancak 1960 askeri müdahalesinin ardından yapılan yeni anayasanın demokratik kitle hareketlerinin oluşumu noktasında sağladığı geniş alan ve dünyada hızla yayılan sol akımlar bu fikrin gelişerek Marksist-Leninist ideoloji ölçeğinde bağımsızlık fikrine dönüşmüştür (Bulut, 2011: 124). 1960'lı yıllar ile birlikte küresel çapta yaşanan öğrenci olayları yalnızca Üçüncü Dünya ülkeleri ya da Avrupa merkezli değil, neredeyse dünyanın her yerinde ve eşzamanlı olarak başlaması ve oldukça süratle yayılması neticesinde her bir coğrafya kendi özgün tarihi gerçekliğinde meydana gelen olaylara birbirinden farklı gerçeklikle, kendisine has özgünlük kazandırmıştır. Bu etkiler sonrasında toplumsal sınıflar içerisinde farklı bir yapılanma ve buna bağlı olarak da siyasal ve kültürel farklılaşmalar belirginlik kazanmıştır. Devrimci örgütlenmelerin farklı fraksiyonlar ve örgütlenmeler içerisinde hızla çoğaldığı Türkiye'nin üniversitelerinde okuyan Kürt gençleri de bu etkiyle 1969 senesinin mayıs ayında cumhuriyet döneminin "ilk ulusalcı, demokratik ve ayrı örgütlenmeyi hedefleyen Kürt demokratik gençlik örgütü" olarak Devrimci Doğu Kültür Ocakları adlı yapıyı Ankara ve İstanbul merkezli olarak kurmuşlardır. Bu yapılanma yakın dönem Kürt hareketinin nüvesini oluşturmuştur. Artık kendilerini Kürt kimliği ile tanımlamaya başladıkları, çocuklarına ilk kez Kürtçe isimler koydukları, sol hareket ile tanışarak kimliklerinin ifadesinde tarihsel dinsel söylemlerle bağlarını kopardıkları yeni bir dönemin başlangıcı olacaktır (Bulut, 2011: 125). 12 Eylül öncesi birbiri ardına kurulan ve birçoğu sosyalist doktrinlerden beslenen Kürt örgütlenmeleri 12 Eylül darbesinin getirdiği ağır koşullar ile birlikte tarih sahnesindeki yerlerini alarak yerini PKK terör örgütüne bırakacaktı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin doğu ve güneydoğusunda örgütsel faaliyetlerini ağırlıklı olarak yürüten PKK, anılan bölgenin demografik yapısı itibarıyla propaganda, taktik ve eleman temini anlayışını da benzer biçimde Mao'cu yaklaşımı temel alarak sürdürmektedir. Örgütün kuruluş manifestosuna baktığımızda, sözde "Kürdistan'ın" askeri işgal rejimi altında tutulduğu ve bölgenin ekonomik sömürüye tabi kılındığı belirtilerek mevcut durumu sonlandıracak devrimin ise bilimsel sosyalizmin kılavuzluğunda, Bağımsız, Birleşik ve Demokratik Kürdistan'ı kurmak amacıyla, bir politik örgüt, bu politik örgütün önderliğinde bir ulusal kurtuluş cephesi ve bu cepheye bağlı savaşıyor güçlü bir halk ordusunun örgütlenmesi ve nüfusunun azlığına veya çokluğuna bakılmadan, eğer savaşılabilecekse, uzun süreli bir halk savaşı ile gerçekleştirileceği öngörülmektedir (Yılmaz, 2007: 46). Mao'nun savaş konseptinde olduğu gibi partinin (ÇKP) köylüyü bilinçlendirici

ve feodal toprak ağalarına karşı tutumu benzer şekilde PKK içinde geçerlidir. Bu anlamda PKK ilk eylemlerinde bölge köylüsünü şiddet kullanarak yanına çekmeye çalışmanın yanı sıra önemli aşiretlere de saldırmıştır. Bu noktada aynı Mao ve ÇKP örneğinde olduğu gibi temel olarak sömürgeciliğe karşı olduğu iddiasını ana amaç olarak ortaya koyan bu sözde devrimsel atılım, ülkedeki ana sorunun kaynağının milli nitelikte olduğunu ifade ederek, bunun dışındaki sözde Kürdistan'a ilişkin diğer tüm görüşlerin, ana amaçtan uzaklaşmanın yanı sıra mücadele edilen emperyalizme katkı sağlayacağını ileri sürmektedir. Nitekim PKK tarafından temel kaynak olarak ortaya konan programın, yerine getirilmesinin emredildiği vazifelere yer verilen "Kürdistan Devriminin Görevleri" başlıklı dördüncü ve son bölümde de ilk görev; "Türk sömürgeciliğine son vermek" olarak belirlenmiştir (Yılmaz, 2007: 46 ve Öcalan, 1993: 119-128).

PKK terör örgütünün kır gerillacılığı faaliyetlerini sürdürmek için kendine seçtiği ilk jeopolitik saha onun sözde "Botan" olarak tanımladığı Şırnak, Hakkari'nin Çukurca ilçesi, Van'ın Çatak, Bahçesaray ve Gevaş'ın bir bölümü, Siirt Merkez, Pervari, Kurtalan ve Erüh ilçeleriyle, Şırnak iline mücavir Kuzey Irak topraklarını kapsayan bölge idi. Mao tarafından ortaya konulan savaş konseptine göre ayaklanmanın başlayacağı yer coğrafi ve sosyal olarak; devlet denetiminin zayıf olduğu, köylü nüfusun fazla olduğu, dağlık ve engebeli arazilerden oluşmalıydı (Zedung, 2003: 17). Bu coğrafya bu yönüyle örgüt için en elverişli sahaydı. Bu amaçla ve anılan coğrafyayı direnç noktası olarak belirleyen bölücü örgüt mücadelesinde, Mao tarafından ortaya atılan üç aşamalı savaş stratejisini öngörmüştür. Bu üç aşama Çin ulusal savaşında olduğu gibi stratejik savunma, stratejik denge ve örgüt tarafından "serhildan" adı verilen stratejik saldırıdır.

Stratejik Savunma aşaması, ajitasyon ve terörün en önemli mühimmatı olarak kabul edeceğimiz propaganda ile halkın ekonomik ve ulusal taleplerinin dile getirilerek biçimlendirilmesi ile başlayacak ardından, örgüt tarafından tespit edilecek ajan, muhbir ve işkencecilerin ortadan kaldırılması, silahlı propaganda birliklerinin çoğaltılarak kurulacak ordunun askeri çekirdeğinin oluşturulması, illegal partinin her alanda inşa edilerek bu faaliyetleri başarıya ulaştığında yüksek gerilla aşamasına geçerek 3-5-7-11 kişiden oluşan silahlı propaganda birliklerini 50-60 kişiyle oluşturulmasını kapsamaktadır. Doğru bir strateji sonucunda izlenecek bu aşamanın ardından amaçlanan siyasal temeldeki güçlülüğü askeri güçlülüğe dönüştürerek devlet güçleri ile denge konumuna ulaşmaktır (İyiat, 2013: 199). Stratejik denge aşamasında ise amaçlanan, artık gerillanın kendini aldığı yerel ve uluslararası destekler neticesinde güçlendirdiği ve yaptığı eylemleriyle etkili olmaya başladığı ve sözde bazı kurtarılmış bölgelerin oluşturulduğu ve üs alanlarının oluştuğu bir dönem olarak kabul edilir. Bu dönemde esas olan Mao tarafından öğütlenen hareketli savaşın esas alınmasıdır (Bilgiç, 2014: 89). Mao'ya göre "*Hareketli bir savaş yürütmek mi? Yoksa mevzi savaşını tercih mi? Sorusuna yanıtımız hiç kuşku yoktur ki hareketli ve dinamik bir savaş olacaktır. Düşmana kıyasla bulunduğumuz durumda ve sayıca büyük ve güçlü bir ordudan yahut geride kullanabileceğimiz ihtiyat savaş malzemelerinden yoksun iken ve ayrıca her üs bölgesinde savaşı sürdürebilmek adına sadece tek bir ordu kuvvetimiz bulunduğu süreçte başka türlü kesinlikle için yararsızdır*" (Zedung, 2003: 75). Diyerek temel olarak kendi eksikliğini ancak hareketli birliklerle yıpratma darbeleriyle olabileceğini vurgulamıştır. PKK tarafından tanımlanan sözde üs bölgeleri kavramı da Mao tarafından doktrine edilmiş ve uygulanmıştır. Üs bölgelerini Mao şöyle tanımlamaktadır: "*Bizim üs bölgeleri*

kavramından kastımız, gerilla kuvvetlerimizin taktik ve sahadaki görevlerini icra etmede, düşman unsurlar karşısında korunma ve birliklerini genişletme, düşman unsurlarını ise yok etme veya işgal ettikleri topraklardan kovma amacımıza ulaşmak için konuşlandıkları ve destek aldıkları stratejik alanlardır. Bu önemli alanlar olmadan, taktik ve stratejik vazifelerimizi yerine getirmek adına veya savaşımızda amaca ulaşmak için güvenebileceğimiz yerden yoksunuz anlamındadır. Düşmanın ileri hatlarının arkasında yürüttüğümüz bu gerilla harbinin bir önemli özelliği de gerisinde bir alan olmadan savaşı sürdürmesidir; çünkü gerilla kuvvetleri, ülkenin gerisinden kopmuş bir haldedir. Ancak unutulmaması gereken şudur ki bu savaşın devamı üs bölgelerine bağlıdır. Onlar olmadan savaş ne uzun zaman sürebilir ne de gelişebilir. Aslında, gerilla savaşının cephe gerisi üs bölgeleridir” (Zedung, 2003: 87) Stratejik saldırı aşaması ya da topyekûn halk ayaklanması anlamına gelen serhildan aşamasında ise, şehirler kuşatılmaya başlanacak burada da farklı nitelikte eylemler yapılarak, büyük çaplı isyanlar başlatılacaktır. Zaman içerisinde yapılan bu silahlı mücadelelerle beraber örgütün güçlenmesinde, halkın örgütlenmesi en önemli unsurlardan biridir. Bu noktada artık PKK “gerilla” merkezli silahlı güçlerini konvansiyonel bir orduya dönüştürerek, Türk Ordusu’nu bozguna uğratmayı ve savunma durumuna itmeyi; nihai olarak da “sözde Kürdistan’ı kurmayı hedeflemektedir. PKK açısından zaferin tanımı bu şekilde yapılmıştır (Özdağ, 2010: 19).

PKK Terör Örgütü, geçmiş Kürt isyanlarında görülen düzenli bir orduya sahip olamama zaafını ortadan kaldırmak için kurulduğu iddiasındadır. Türkiye’nin milli birlik ve beraberliğini tehdit eden PKK terör örgütü bir dönem kent savaşları doktrine de yönelmiş ancak başarılı olamamıştır. Şimdi ise bölgenin iki ülkesi Suriye ve Irak’ın parçalanmış yapısından faydalanarak farklı isimlerde eylemlerini sürdürmektedir.

Sonuç

Terörizm, sözel ifade olarak akademik literatüre Fransız İhtilali neticesinde girmiş bir kavram olmakla birlikte tarihi çok eskiye dayanmaktadır. Farklı zamanlarda, farklı temeller üzerinden açıklanmaya çalışılan söz konusu kavram özünde sonuçları ve etki çevresi önceden hesap edilmiş bir şiddet eylemidir. Bir terörist eylemin amacına odaklandığımızda hedefin sayıca fazla insanı öldürmekten ziyade, yapılan eylemin şiddeti ve dehşetinden geniş ölçekteki kitlelerin etkilenmesidir. Bu yaratılacak psikolojik durumla birlikte umutsuzluğa düşen kitlelerin terör örgütünün isteklerine boyun eğmesi ana amaçtır. Terör örgütleri öğrenen organizasyonlardır ve her birisi temelinde bir ideolojik kökene dayanmaktadır. İdeolojik temel örgüt için temel çıkış noktasını oluşturmaktadır. Örgüt, benimsediği bu ideoloji doğrultusunda eylemlerini planlamakta ve sürdüreceği stratejiyi de bu ideoloji ekseninde belirlemektedir. Sıkça duyduğumuz ve terör kamp ya da hücre evlerinde sürdürülen bir faaliyet olan siyasi eğitim, işte bu örgütün dayandığı ideolojiyi sempatizan veyahut militanlarına benimseterek onları örgütün ideolojik amaçlarına yönelik bilinç kazandırmaktır. Bu ideolojik unsur aynı zamanda örgütün eylem tarzını ve stratejisini de doğrudan etkilemektedir. Bu anlamda örneklendirebileceğimiz bir terör örgütü PKK’dır. Söz konusu terörist organizasyon kendine göre sömürge karşıtı eylem yapmak üzere teşekkül etmiş, ideolojik eksenine ise Kürt halkının Türkiye Cumhuriyeti tarafından sözde sömürüldüğü iddiası ile kendi halkını bilinçlendirmek, Türkiye’nin bölgeyi terk etmesini sağlamak ve anılan sahada ve tüm Kürt nüfusunun yerleşik olduğu alanlarda sözde Büyük Kürdistanı kurmayı amaçlamaktadır. Bahsettiğimiz eylem ve ideolojik bağlantı biçimi PKK terör örgütünde

oldukça net bir biçimde göze çarpmaktadır. Örgütün eylemlerindeki taktik ve stratejiyi incelediğimizde, Mao tarafından ortaya atılan “Uzun Süreli Halk Savaşı” konsepti ile hareket ettiği görülmektedir. Mao’nun kır gerilla taktik anlayışı olarak isimlendirilen bu yöntem, söz konusu tarihlere Çin’in demografik koşulları içerisinde geliştirilmiştir. Mao, devrimi gerçekleştirmek istediği ülkenin nüfusunun büyük bölümünün toprak köylüsü olmasından hareketle, milliyetçilik fikri ile bezendirdiği köylü sosyalizmini düşünsel anlamda bir araya getirerek, söz konusu bu fikrin etrafında şekillendirdiği kır gerillası anlayışını gündeme taşımıştır. Japonya’nın 1931 yılında Çin’i işgal etmesi sonrasında başlayan direniş hareketleri onu tarafından geliştirilen bu savaş doktrinini de kendisi için test edebilme fırsatı tanımıştır. Uzatılmış savaş doktrini ile üstün Japon kuvvetlerini yıpratmaya dayalı asimetrik savaş yöntemi üç aşamalı olarak ortaya konmuş ve Mao tarafından siyasi yönetimin kontrolü dışında kalan kırsal alanlarda savaşı sürdüreceği olan gerillaların eğitimlerini sürdürdükleri, harbe hazırlık faaliyetlerini yaptıkları kurtarılmış alanlar meydana getirmek için faaliyet gösterdikleri stratejik savunma. Kurtarılmış bölgeler olarak adlandırdıkları sahaları büyütürken, düşman güçlerini yıpratma saldırılarıyla zayıflatma ve gelecekteki kuracakları konvansiyonel birlikler ve ordu gücü için gerek duyacakları silah ve mühimmatı elde etmek amacıyla sürdürülen stratejik denge aşamaları ile açık ve geleneksel harp yöntemlerini kullanarak, netice alacakları kesin olan bir taarruzla kentleri ele geçirme şeklinde olan stratejik saldırı aşamalarının toplamı olmuştur. Ana hatlarıyla ve özetle PKK terör örgütünün ana yapısı ve taktik-stratejik hedefleri aynıdır.

Kaynaklar

- Akın, İ. F. (2021). *Devlet doktrinleri*. Beta Basım-Yayın.
- Avcı, E. (2019). Yeni sol dalgadan küresel dalgaya Türkiye’de terörizm. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 29(1), 138-166.
- Bayer, E. (2007). *Terörist örgütlerde örgütsel öğrenme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Bilgiç, M. S. (2014). PKK/KCK’nın stratejisi, taktikleri ve taktik düzeyde etnik terörle mücadele. *Bilge Strateji*, 6(10), 85-114.
- Bulut, F. (2011). 68 gençlik olaylarının uluslararası boyutu ve Türkiye’de 68 kuşağına göre Atatürk ve Atatürkçülük algısı. *Çağdaş Türkiye Araştırmaları Dergisi*, 11(23), 123-149.
- Chang, J. (2006). *Bitmeyen hikaye: Mao* (Çev. A. Yazal). Goa Basım Yayın.
- Demir, L. (2009). *Küreselleşme ve terör* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Ekiz, Z. (2020). Sempatizan, fail? Dört dalgada kadın teröristler. *Güvenlik Bilimleri Dergisi*, 9(2), 555-576.
- Erdoğan, D. (2017). Tarihsel perspektifle modern devletin optimum özelliklerinin belirlenmesi. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(2), 113-128.
- Fengcheng, Y. (2011). *Mao’nun ideolojisi* (Çev. M. Akın). Kalkedon Yayınları.
- Hegel, G. W. F. (2003). *Elements of the philosophy of rights*. Cambridge Press.

- İyiat, B. (2013). *Zihin kontrolü – Psikolojik savaşın temel ilkeleri*. Kripto Yayınları.
- İyiat, B. (2017). *Kürt isyanları*. Kripto Yayınları.
- İyiat, B. (2022). The stepchild of the Green Belt Project: Uzbekistan Islamic Movement. *Bölgesel Araştırmalar Dergisi*, 6(2), 512-531.
- Martin, G. (2017). *Terörizm kavramlar ve kuramlar* (Çev. İ. Çapçioğlu & B. Metin). Adres Yayınları.
- Öcalan, A. (1993). *Kürdistan devriminin yolu (Manifesto)*. Weşanén Serxwebûn.
- Özdağ, Ü. (2010). *Türk ordusu PKK'yı nasıl yendi? Türkiye PKK'ya nasıl teslim oluyor? Askeri galibiyetten, siyasi mağlubiyete*. Kripto Yayınları.
- Özdağ, Ü. (2015). *Milli güvenlik teorisi*. Kripto Yayınları.
- Short, P. (2007). *Mao Zedung bir yaşam* (Çev. Y. Alogan). İthaki Yayınları.
- Şimşek, M. (2016). Terörizm: Kavramsal bir çalışma. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 54, 319-335.
- Şöhret, M. (2021). Siyasal terörizm ve dinin araçsallaştırılması. *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, 18(71), 515-534.
- Yılmaz, Ö. (2007). *PKK terör örgütünün siyasal alan ve legalleşme faaliyetleri (1975–2006)* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). T.C. Polis Akademisi Başkanlığı.
- Zedung, M. (2003). *Askeri yazılar* (N. Solukça). Eriş Yayınları.

Structured Abstract

Terrorism entered the academic literature as a verbal expression as a result of the French Revolution, and the period of repression by the Jacobins on the pro-royal Jirondenes as a result of the revolution was called the "period of terror". The first form of systematic implementation dates back to the Roman period and the Jewish organisation called Sicarii, which carried out assassinations of Roman legion officers in the occupied Palestinian territories, made a name for themselves with their activities in an environment of turmoil. The Hashshashi organisation, which worked with a cell structure, formed the basis of today's terrorist organisations when we look at their mass psychology structure, whose members were completely loyal to their leaders. The phenomenon of terrorism, which has a long history in the modern world, and the lack of a clear definition of the identity of the terrorist create a blurred ground both conceptually and legally. In this sense, in order to clarify the concept, various interpretations have been made, especially since the beginning of the 20th century, but some of the researchers in the field have focused on the methodology of the action, some on the person or persons targeted by the action, and some on the purpose behind the action. No matter how and from which angle the definition is interpreted, terrorism is essentially "calculated" violence. Its aim is not to kill as many people as possible, but to ensure that the masses are 'affected by its actions'. Its aim is to make the masses 'horrified', to make them think in a state of despair that 'there is no choice but to submit to the terrorist's demands'. This is the result that the terrorist also desires. It can be expressed as the weakening of authority, people's inability to see their future, uneasiness and lack of faith in the system.

Terrorist organisations are learning organisations and each of them is based on an ideology. As it is known, ideologies is a word that is used in daily political, social and academic writings with different meanings. The ideological element constitutes the starting point of the organisation. The organisation acts in line with the ideology it adopts and determines its strategy accordingly. The aim of the activities that terrorist organisations call political education is to make the members of the organisation adopt the basic ideology on which the organisation is based and to raise awareness in line with the organisation's goals. Through this process, which we can also call ideological education, the loyalty of the members of the organisation to the organisation is ensured. In the modern definition of terrorism, the ideological basis is defined through four main waves. These are anarchist wave, anti-colonial wave, new leftist wave and religious wave.

The PKK terrorist organisation, which we define as the second wave, was formed to carry out anti-colonial actions according to itself, and its ideological axis is to raise the awareness of its own people with the claim that the Kurdish people are allegedly exploited by the Republic of Turkey, to ensure that Turkey leaves the region and to establish the so-called Greater Kurdistan in the aforementioned area and in areas where the entire Kurdish population is settled. Contrary to what some people claim, the Kurdish ideal did not emerge with the republic. The existence of organisations based on this ideal dates back to the last period of the Ottoman Empire. However, while the organisations established in the years when the republic was proclaimed and Turkey was shaped as a nation state and in the last period of the Ottoman Empire were generally political organisations that were the organisers of a rebellion and whose ultimate aim was an independent Kurdistan, the idea of establishing an independent Kurdish state was not seen

in the Kurdish movements between 1938 and 1961; however, due to the flexibility of the provisions regarding mass movements in the 1961 Constitution, the Kurdish phenomenon and structure began to be rapidly processed and woven within the masses, and Marxist-Leninist ideology played an important role in this.

When we analyse the PKK from a strategic and tactical point of view, we see that it acts in accordance with the concept of "Long People's War" put forward by Mao. This method, called Mao's rural guerrilla tactical approach, was developed within the demographic conditions of China at the time. Mao brought the concept of rural guerrilla, which sprouted from this point, to the agenda by intellectually embodying peasant socialism, which he synthesised with nationalism, since the vast majority of the country was land peasants. The resistance movements that started after Japan's invasion of China in 1931 provided the opportunity to test this tactical approach. The doctrine of protracted warfare and the method of asymmetric warfare based on attrition of superior Japanese forces were laid out in three phases, and the strategic defence in which Mao operated to create liberated zones in rural areas outside government control where guerrillas trained, rested and prepared. Strategic equilibrium, in which the guerrillas operated in the countryside outside government control to create liberated zones in which the guerrillas trained, rested and prepared; and strategic offensive, in which the guerrillas used open and conventional warfare tactics to seize cities in a decisive offensive.

At this point, as in the case of Mao and the Chinese Communist Party, this so-called revolution, which basically targets colonialism, states that the main contradiction in the country is of a national nature and asserts that all other views on the so-called Kurdistan, which do not put the national contradiction as the main contradiction, will serve colonialism and reaction. As a matter of fact, in the fourth and final section of the organisation's programme, titled "Tasks of the Kurdistan Revolution", which includes the tasks to be fulfilled, the first task is determined as "putting an end to Turkish colonialism". The first geopolitical area chosen by the PKK terrorist organisation to carry out its rural guerrilla activities was the so-called "Botan" region, which it defined as Şırnak, Hakkari's Çukurca district, Van's Çatak, Bahçesaray and Gevaş districts, Siirt Merkez, Pervari, Kurtalan and Erüh districts, and Northern Iraqi territory adjacent to Şırnak province. According to Mao's concept of warfare, the place where the uprising was to start should be geographically and socially composed of mountainous and rugged terrains where state control was weak, the peasant population was high, and the state control was weak. In this respect, this geography was the most favourable area for the organisation. For this purpose, the separatist organisation, which identified the aforementioned geography as a point of resistance, envisaged the three-stage war strategy put forward by Mao in its struggle. These three phases are strategic defence, strategic balance and strategic offence called "serhildan" by the organisation, as in the Chinese national war.

The PKK Terrorist Organisation claims that it was established in order to overcome the weakness of not having a regular army as seen in past Kurdish revolts. The PKK terrorist organisation, which threatens Turkey's national unity and solidarity, has also turned to the doctrine of urban warfare for a while, but has not been successful. Now, it continues its activities under different names by taking advantage of the fragmented structure of Syria and Iraq, the two countries of the region.